A°. 1835. N°. 103.

SURINAAMSCHE Courant.

LETTERKUNDIG Dagblad.

Vrijdag den 25sten December.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 23 *December* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 22sten dezer, N°. 1369/1244, is aan den Stads Heel- en Vroedmeester P. D. VAN DE VIJVER, een *Binnenlandsch verlof* voor den tijd van *drie* Maanden, in te gaan den *eersten* Januarij 1836, verleend geworden en is gedurende opgemeld tijdvak, de Heer N. ROIJER, Doctor in de Genees-, Heel- en Vroedkunde, belast geworden met de waarneming van deszelfs functien.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 24 *December* 1835.

(40691) Alzoo ISAK JACQUES DE MESQUITA, LAURENS ARON DE MESQUITA, ISAAK DEL PRADO en CHARLES VALLÉE, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantaadje *de Goede Verwachting*, met uitzondering van de Slaven met namen: *Klaas, Saramacca, Bonaventure, Voordeel, Kaiaen, Cement, Goede Verwachting, Bachus* en *Martina*, van gemelde Plantaadje af- en op hunne privé-naam te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 24 *December* 1834.

(40692) Alzoo ISAK JACQUES DE MESQUITA, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantaadje *Uit en Thuis*, af- en op zijn privénaam te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd als bevonden zal worden te behooren.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 24 *December* 1835.

(40693) Alzoo JUDITH JOEL GOMPERTS wed. MACHIEL ALEXANDER SALOMONS, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantaadje *Hiesveld en de Uitvlugt*, af- en op de Plantaadje de *Nieuwe Hoop*, te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen, zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ZITTING VAN HET HOF VAN ASSISES.

Voor de Provincien Holland (Noorder kwartier) en Utrecht van den 17den October ll.

Voorzitter de Heer Mr. J. A. BRAND.

(*Poging tot Moord. Godsdienstige Verstandsverbijstering.*)

Jacobus Nink, die in deze zitting voor het Hof te regt stond, en vroeger het beroep van Dienaar van Justitie te Amersfoort, later dat van Kleedermaker en Baardscheerder hier ter Stede uitoefende, was sedert 16 jaren gehuwd met Maria Hooftman. Nadat zijne vroeger opgespaarde penningen langzamerhand waren opgeteerd, werd hij bij volslagen ledigang, gedurende de laatste maanden, door zijne vrouw verzorgd en onderhouden; terwijl hij, die een zuinig, doch tevens korzelig en ongemakkelijk mensch was, zijnen tijd eenig en alleen met lezen doorbragt.

Sedert Mei jl. greep er in den toestand van Nink eene aanmerkelijke verandering plaats, en begonnen zich de teekenen van verstandsverbijstering, die reeds vroeger aanwezig waren, meer en meer te ontwikkelen. Zijne kleur werd bleek en geel; zijn blik star en schuw; eene buitengewone angst was door gestadig jammeren, handenwringen, en een koud zweet kenbaar. Het gebruik van spijs en drank was tot bijna niets verminderd. (Eenmaal at hij niet meer dan ééne beschuit in 8 dagen). Slaap gunde hij zich zelven, zoowel als zijn huisgenooten, weinig, kocht voor zijne spaarpenningen kaarsen, bragt geheele nachten lezende door, en verviel, vooral in later tijd, tot eene hem ongewone haveloosheid, zoodat hij zich meestal niet dan gekleed te bed begaf. Onder dit alles verergerde zijn zielstoestand van dag tot dag. Hij hield zich bij uitsluiting met geestelijke zaken bezig; las bij voorkeur in de Propheten (vooral Jesajas) en de openbaring van Johannes. Zorg voor zijne zaligheid was het voorname punt dat hem drukte; van hier dat hij zich nu eens voor een *ontdekte* of *uitverkorene* hield, en in de waan verkeerde *uit het geslacht Davids* te zijn; dan weder zijne vrouw toevoegde *dat met schrobben en schuren de zaligheid niet verkregen werd*, terwijl hij haar op een' anderen tijd met groote verrukking aankondigde: *ik heb in de Propheten gelezen, dat gij zalig worden zult.*

Den 12den Junij dezes jaars scheen zijne verbijstering den hoogsten graad bereikt te hebben. Dien dag was hij herhaaldelijk op de straat voor zijne woning op de knieën gevallen, had overluid gebeden, en onrust bij de buren veroorzaakt, zoodat eene zekere vrouw Heyne (die in hetzelfde huis woonde, en met wie hij overigens wegens Godsdienstige twisten geen omgang had), het noodig keurde hem bij zich in huis te nemen, en zijne vrouw te doen ontbieden. Dit gebeurde en Nink bragt intusschen den tijd met het zingen van Psalmen, en wel bij voorkeur van boet- en wraakpsalmen, door.

Deze omstandigheden hadden te weeg gebragt, dat er reeds maatregelen genomen waren, om Nink naar het Buiten-Gasthuis te vervoeren, toen in den nacht van den 14den Junij de noodlottige gebeurtenis plaats greep, die hem thans voor het hof deed verschijnen. Vrouw Nink had vroeger de voorzigtigheid gehad de scheermessen van haren man aan vrouw Heyne ter bewaring te geven, doch dezelve uit vrees voor het roesten terug ontvangen en in eene opene lade geborgen, waaruit zij in den loop van den dag er één vermiste. Nink, die in eene zachter en gemoedelijker stemming dan gewoonlijk verkeerde, begaf zich reeds ten 8 ure gekleed ter rust. Nu en dan deed hij aan zijne vrouw de vraag: *of zij alles doen wilde wat hij verlangde?* en op haar antwoord: *ja! want gij zult niets onbillijks van mij vorderen*, vroeg hij haar: *wilt gij dan aan de wet der zonden sterven?* welke vraag eerst door haar niet begrepen, en later beantwoord werd met de woorden: *ja! indien het goed is.* Vrouw Nink was afgetobd door vermoeidheid op een' stoel in slaap gevallen, terwijl ook hun eenig zoontje dien nacht op stoelen doorbragt. Nog laat in den avond begaf zij zich met eene kaars in de hand naar het bed, en vond haar man slapende en met een ijskoud zweet bedekt, zoo dat zij hem een oogenblik voor dood hield. Bij deze gelegenheid deed zij nogmaals vruchtelooze pogingen om het mes in een' zijner zakken te vinden. Eindelijk door den slaap overmand, heeft zij de onvoorzigtigheid zich te bed te begeven. Tusschen 1 en 2 ure ontwaakt zij, voelt de beweging van een' vinger op de keel, springt het bed uit, en ontvangt in hetzelfde oogenblik eene wond aan den hals. Hierop ontstaat er een worsteling, waarbij de vingers harer linker- en de duim van haren regterhand mede verwond worden, doch zij tevens het mes in handen krijgt, hetwelk Nink zich eindelijk, goedwillig laat ontnemen. Zoo spoedig mogelijk ontvlugt zij het huis, spoedt zich bloedende en met het mes nog in de duimwonde naar de wachts en wordt, door vrouw Heyne, die zij inmiddels te hulp geroepen had, gevolgd. De verwonde is daarop, nadat de wachts, om het bloed te stelpen, haar een hemd om de wonde hadden geslagen, en na vergeefs de hulp van den heelmeester van Werkum te hebben ingeroepen, die haar zonder verder onderzoek wegzond, noch dien nacht naar het Binnen-Gasthuis gebragt en daar verpleegd.

Nink was ondertusschen (volgens de getuigenis der dochter van vrouw Heyne), driemaal den trap op- en afgegaan en daarna verdwenen, zoodat de wachts bij hunne komst hem niet meer vonden. Den 1sten Junij echter keert hij uit eigene beweging terug, vraagt naar de sleutels en het kind, en roept op de verzekering dat een en ander zich bij den Kommissaris van Policie bevindt uit: *Ho! ho! wat een malligheid!*

Bij zijn eerste verhoor voor den Regter ter Instructie wist hij zich alles te herinneren, verklaarde geen berouw te gevoelen, en zeide gehandeld te hebben *uit liefde tot God.* Bij zijne verdere verhooren scheen hem het voorgevallene ontgaan te zijn, en werd op alles met *ik weet niet* geantwoord. Meerder licht wordt ten deze door het Geneeskundig Onderzoek verspreid. Volgens zijne eigene in het rapport opgenomene verklaring scheen het hem toe, dat hij in Maart een grooter hoofd bekomen had, en was hij tot de daad gedwongen uit vrees dat hij zelf van kant moest, daar hij den schijn van een scheermes op zijn' eigen hals had zien weerkaatsen, en daarenboven door een zeker ligchamelijk gevoel werd aangezet, hetwelk, gepaard met de *voorspraken* (gelijk Nink het noemt) die hij waande te hooren, hem tot het volvoeren van het feit hadden genoodzaakt.

De beschuldigde is thans een man van 45 jaren, mager van gestalte, bruinachtig geel van kleur, met zwarte haren en groote, donkere strak ziende oogen. Bij de debatten was hij in zich zelven verzonken, herinnerde zich weinig en toonde over het voorgevallene (zoo als het hem door anderen verhaald werd) groot berouw, terwijl hij zijne daad nu als eene ingeving des Satans beschouwde. Wij voegen hier nog slechts bij, dat hij ook in het geneeskundig rapport, uitgebragt door de Heeren H. Jaspes en J. van Lier Ez. M. D. Officieren van gezondheid, belast met de geneeskundige dienst bij het Huis van Arrest en Justitie, als lijdende aan *Melancholia Religiosa* werd voorgesteld.

De Heer Procureur Crimineel rekwireerde, dat Nink zou worden schuldig verklaard aan poging tot moord, met bijvoeging dat hij zich bij het plegen der daad had bevonden in staat van krankzinnigheid.

De Advocaat Fortuyn, verdediger des beschuldigde, verklaarde hierop van alle verdere verdediging als door de debatten onnoodig geworden af te zien, en zich met het requisitoir van den Heer Procureur Crimineel te vereenigen.

Bij het daarop gevolgd Arrest heeft het Hof verklaard: dat Jacobus Nink BEDREVEN HAD *poging tot moord,* doch dat het den Hove gebleven was, dat de beschuldigde tijdens het plegen der daad verkeerde in staat van *krankzinnigheid.*

Het Hof heeft aldus de onmiddellijke in vrijheidstelling van den beschuldigde bevolen. Hij is echter door den Procureur Crimineel in verzekerde bewaring gehouden, en alreeds ter verdere verpleging naar het Buiten-Gasthuis vervoerd.

— Uit eene vergelijking van de inkomsten met de bevolking van verschillende Europesche Staten blijkt, dat ieder ingezeten in Engeland 49 franken per jaar tot onderhoud van den Staat bijdraagt; in Frankrijk ieder 33 fr., hertogdom Baden 19 fr., Beijeren 18 fr., Hanover 16 fr., Pruissen 14 fr., Wurtemberg 13 fr. en in Oostenrijk 12 fr.

— Gedurende het jaar 1834 zijn in Rusland ingevoerd 300,000 boekdeelen in vreemde talen, hetwelk 20,000 meer is dan in 1833. In dat rijk werden uitgegeven 728 nationale werken en 116 vertalingen, behalve nog 48 periodieke tijdschriften. Onder deze drukpersvoortbrengselen zijn niet begrepen 113,200 herdrukken van schoolboeken. In 1834 waren 94 schoolgebouwen ingerigt, waaronder de St. Wladimirs universiteit te Kiew.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den zestienden dezer, de Nederlandsche Schooner *Hucklebury*, Kapt. T. Gregory, van Nickerie.

ADVERTENTIEN.

Aanbesteding.

De Administrateur van Financien, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, aan de minst inschrijvende Aanbesteders, de levering gedurende het Jaar 1836, van, ten behoeve van het Hospitaal, benodigd *VERSCH VLEESCH* en *GEVOGELTE*, op de konditien en voorwaarden welke voor de gegadigden ten Locale der Financieële Administratie ter lezing liggen, alwaar de verzegelde inschrijvings-billetten, zullen worden aangenomen tot uiterlijk Woensdag den 30sten dezer, des Morgens *negen* uren.

Paramaribo, 24 December 1835.

De Administrateur voornoemd,

CH. LEERS.

(40703) Aan belanghebbenden, wordt mits deze kennis gegeven, dat zich aan het Departement der *Nieuwe Wees-, Kuratele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, hebbende geadresseerd J. O. N. ENGELBRECHT en G. S. DE VEER, in kwalite t als bij substitutie benoemde Gemagtigden der Erfgenamen van den Boedel wijlen JOHANN GOTTLIEB ENGEL, in den jare 1834, binnen deze Kolonie overleden, verzoekende de af- en overgifte des Boedels JOHANN GOTTLIEB ENGEL.

Voorts: JOHANN GEORGE KRAMER, als Gemagtigde der Erfgenamen van den Boedel JANKE EIJELLTS, eerder Wed. CASPER HARMS, laatst Wed. BIRKZEN; verzoekende de overgave van dezen Boedel.

En eindelijk: J. M. A. NEUMANN, in kwaliteit als Gemagtigde van ALBR. NIC. FRED. NEUMANN, reclamerende den Boedel wijlen JOHANN NICOLAAS BURMEISTER.

En dat, op alle deze adressen door de Commissie tot de Zaken van voormeld Departement, over zes weken na dato heden, zoodanig zal worden gedisponeerd, als dezelve zal noodig oordeelen.

Paramaribo, den 23 December 1835.

De Scriba bij de Commissie,

R. GOLLENSTEDE.

(40681) PUBLIEKE INSCHRIJVING, ten overstaan van de Commissie tot de zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, op:

Zes Balen SCHOONE KATOEN, afkomstig van de Plantaadje *Welgelegen.*

Zullende de inschrijvings-billetten worden aangenomen tot Maandag den 28sten dezer, des voormiddags ten 9 uren.

Paramaribo, den 23 December 1835.

De Scriba bij de Commissie,

R. GOLLENSTEDE.

(40709) PUBLIEKE INSCHRIJVING, ten overstaan van de Commissie tot de Zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, op:

Vier Balen SCHOONE KATOEN, afkomstig van de Plantaadje *Alsimo* aandeel, Boedel MATTHIAS OEHLERS.

Zullende de inschrijvings-billetten worden aangenomen tot Maandag den 28sten dezer, des voormiddags ten 9 uren.

Paramaribo, den 23 December 1835.

De Scriba bij de Commissie,

R. GOLLENSTEDE.

(40705) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal over een jaar en zes weken dag, en datum nader te bepalen, publiek bij Executie verkoopen, de navolgende onder Sequestratie gekomene Plantaadjen, als:

Den 13den Mei 1835, de Plantaadje *HANOVER* en Grand *MAWACOMBO*, gelegen in rio *Para.*

Den 20sten Mei 1835, de Plantaadje *DE TWEE KINDEREN*, gelegen aan de rivier *Suriname*; — beiden aankomende Mr. GOVERT ALEXANDER VAN DER MEER en FRIDERICH WILHELM HOSTMANN.

Zijnde de inventarissen der opgenoemde Plantaadjen, ten kantore van den ondergeteekende berustende.

Paramaribo, den 23 December 1835.

R. GOLLENSTEDE,

Exploicteur.

(40674) Worden bij PUBLIEKE INSCHRIJVING, aan den meestbiedenden, te *koop* aangeboden van de Plantaadje *Johanna Charlotte*:

25 Balen SCHOONE	}	KATOEN.
2 dito VUILE, en	}	
1 Baal GEELE	}	

De Inschrijvings-Billetten zullen worden aangenomen ter Griffie van het Geregtshof, tot Vrijdag den 8sten Januarij e. k., des Morgens ten 9 uren, wanneer dezelven, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, zullen worden geopend.

De Monsters zijn ter Griffie te bezigtigen.

Paramaribo, 25 December 1835.

C. W. BOONEN,

c. s. Cust.

(40671) Bij den ondergeteekende is te bekomen: Boter; zoetemelksche en komijne Kazen; Hammen; Worst; Saucijsjes en Rolpens in vaatjes; kwart tonnen gezoute Vleesch; Rook- en pekel Spek; Mans en Jongens vilte en zijde Hoeden. Spijkers in vaatjes; Breeuwwerk, enz., enz.

Paramaribo, den 24 December 1835.

J. H. REIJEG.

Woonplaats *Wagenweg-straat* aan de *Kerk-zijde.*

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd Tweedeks Hoekerschip *de Nederlander*, Kapt. C. Hofker. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — Sluit 29 December.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — Sluit 29 December.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. Diets. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — Sluit 31 December.

Het gekoperd Tweedeks Schooner Brikschip *de Snelheid*, Kapt. Claas Weesels. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* Sluit 20 Jaunarij 1836.

Het nieuw gekoperd Tweedeks Fregatschip *Sophia Maria*, Kapt. J. Andresen. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.*

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *la Liberté*, Kapt. Auke Hendriks Teip. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.*

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de jonge Willem*, Kapt. Gerrit van Meedervoort. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.*

Het nieuw gebouwd Kopervast Tweedeks Fregatschip *de Dageraad*, Kapt. Rekje Cornelis Smits. — Adres bij *Gebrs. Reyns.*

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Atalante*, Kapt. C. Meijer. — Adres bij *Gebrs. Reyns.*

Het Nederlandsch Kofschip *Hendrika*, Kapt. Klaas Barend de Weerd. — Adres bij *Gebrs. Reyns.*

Het Barkantijnschip *de Zamenstemming*, Kapt. Pieter Thijsen Kuiper. — Adres bij *J. L. Collen.*

Het Nederlandsch Kofschip *Jeannette*, Kapt. Thomas Bedema. — Adres bij *M. M. Ouriel.* — Sluit MAANDAG.

(Zie verder ons vorig No.)

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.